

BELAUKIANT GODO

VEIKĖJAI

ESTRAGONAS

VLADIMIRAS

LAKIS

POCO

BERNIUKAS

PIRMAS VEIKSMAS

Kaimo kelias, šalia medis. Vakaras.

ESTRAGONAS sėdi ant žemės ir bando nusiauti batą. Galuojasi, traukdamas abiem rankom. Netekęs jėgų, nuleidžia rankas, uždusęs ilsisi, vėl imasi bato.

Jeina VLADIMIRAS

ESTRAGONAS (*vėl nuleidžia rankas*). Nieko nepadarysi.

VLADIMIRAS (*artėja smulkiu žingsneliu, prasižergęs, nelinkstančiomis kojomis*). Ir aš pradėdu taip manyti. Ilgai vijau šalin tą mintį, sakiau, būk protingas, Vladimirai, juk dar ne viską išbandei. Ir vėl imdavausi žygių. (*Mąsto apie savo žygius. Estragonui*) Vadinasi, tu vėl čia.

ESTRAGONAS. Tikrai?

VLADIMIRAS. Džiaugiuosi vėl tave matydamas. Maniau, kad visai išėjai.

ESTRAGONAS. Ir aš,

VLADIMIRAS. Reikėtų atšvęsti susitikimą. (*Galvoja*) Stokis, apkabinsiu tave. (*Duoda Estragonui ranką*)

ESTRAGONAS (*susierzinęs*). Pala, pala.

Pauzė

VLADIMIRAS (*įsižeidęs, šaltai*). Ar galiu sužinoti, kur ponas praleido naktį?

ESTRAGONAS. Griovyje.

VLADIMIRAS (*nustebęs*). Griovyje? Kurgi?

ESTRAGONAS (*be jokio gesto*). Tenai.

VLADIMIRAS. Ir tavęs nemušė?

ESTRAGONAS. Mušė... Kur nemuš.

VLADIMIRAS. Vis tie patys?

ESTRAGONAS. Tie patys? Ką aš žinau.

Pauzė

VLADIMIRAS. Kai apie tai pagalvoju... jau kuris laikas... savęs klausiu... kuo būtum virtęs... be manęs... (*Tvirtai*) Kaulų krūvelė iš tavęs dabar būtų likusi, nieko daugiau.

ESTRAGONAS (*užgautas*). Na ir kas?

VLADIMIRAS (*prislėgtas*). Vienas to neištvertum. (*Po kurio laiko, gyvai*) Bet kurių galų dabar nusiminti. Reikėjo apie tai galvoti prieš amžinybę, kokiais tūkstantis devyniašimtaisiais.

ESTRAGONAS. Gana. Padėk man nusitraukti tą šlamštą.

VLADIMIRAS. Susikibą už rankų, būtume vieni pirmųjų nušokę nuo Eifelio bokšto. Tada viskas buvo kitaip. Dabar jau per vėlu. Mūsų netgi nebeleistų užkopt į viršų. (*Estragonas galuojasi su batu*) Ką tu čia darai?

ESTRAGONAS. Nusiauti noriu – argi tau niekad nėra taip buvę?

VLADIMIRAS. Ne kartą tau sakiau, kad nusiauti reikia kasdien. Turėtum atidžiau manęs klausytis.

ESTRAGONAS (*bejėgiškai*). Padėk!

VLADIMIRAS. Skauda?

ESTRAGONAS. Skauda?! Jis dar klausia!

VLADIMIRAS (*įkarščio pagautas*). Tarsi tu vienas kankiniesi! Aš tau tuščia vieta. Norėčiau tave pamatyti mano kailyje. Štai tada žinotum.

ESTRAGONAS. Tau skaudėjo?

VLADIMIRAS. Skaudėjo?! Jis dar klausia!

ESTRAGONAS (*parodo pirštu*). Dėl to neturėtum būti atsisagstęs.

VLADIMIRAS (*pasilenkia*). Tavo tiesa. (*Užsisėga*) Reikia paisyt ir smulkmenų.

ESTRAGONAS. Ką aš galiu tau pasakyti – visada atidedi paskutiniam akimirksniui.

VLADIMIRAS (*svajingai*). Paskutiniam akimirksniui... (*Susimąsto*) Nors trunka ilgai, bet bus gerai. Kas taip sakė?

ESTRAGONAS. Tai nenori man padėt?

VLADIMIRAS. Kartais man atrodo, kad štai jau ateina. Tada jaučiuosi klaikiai. (*Nusiima skrybėlę, žiūri vidun, pabrauko ranka, nupurto, užsideda*) Na, kaip tau pasakyti? Ramu ir drauge... (*ieško žodžio*) siaubinga. (*Su patosu*) Siaubinga. (*Vėl nusiima skrybėlę, žiūri vidun*) Taigi! (*Stuksena per skrybėlę, lyg norėdamas kažką iškratyti, vėl žiūri į vidų, užsideda*) Vienu žodžiu...

Estragonas, sukaukęs visas jėgas, nusitraukia batą. Žiūri vidun, krapšto ranka, apverčia, krato, ieško ant žemės, ar kas nenukrito, nieko nesuranda, vėl kiša ranką į batą, akys be išraiškos

ESTRAGONAS. Nieko.

VLADIMIRAS. Parodyk.

ESTRAGONAS. Nėra ko rodyt.

VLADIMIRAS. Bandyk vėl apsiauti.

ESTRAGONAS (*apžiūrėjęs savo koją*). Tegu bent kiek prasivėdina.

VLADIMIRAS. Štai koks tas žmogus: koneveikia batus, o kalta jo paties koja. (*Dar kartą nusiima skrybėlę, žiūri vidun, braukia ranka, krato, stuksena per viršų, pučia į vidų, užsideda*) Man jau neramu daros. (*Pauzė. Estragonas sūpuoja koją, judindamas kojos pirštus, kad jie geriau atsigautų ore*) Vieną vagį išgelbėjo. (*Po pauzės*) Tai padorus procentas. (*Po pauzės*) Gogo...

ESTRAGONAS. Ką?

VLADIMIRAS. O jeigu imtume atgailauti?

ESTRAGONAS. Dėl ko?

VLADIMIRAS. Tiek to... (*mąsto*) Nereikia per daug gilintis.

ESTRAGONAS. Dėl to, kad esame gimę?

Vladimiras ima kvatotis, tačiau jo veidas staiga persikreipia, ir jis nustoja juoktis, susiėmęs už pilvo apačios

VLADIMIRAS. Nedrįstu net juoktis.

ESTRAGONAS. Kokia baisi negalia.

VLADIMIRAS. Tiktai šypsotis. *(Išsišiepia iki ausų, šypsena kuri laiką sustingsta, paskui staiga dingsta nuo veido)* Tai ne tas pats. Žodžiu... *(Po pauzės)* Gogo...

ESTRAGONAS *(suirzęs)*. Ko dar?

VLADIMIRAS. Ar esi skaitęs Bibliją?

ESTRAGONAS. Bibliją... *(svarsto)* Gal ir buvau užmetęs akį.

VLADIMIRAS *(nustebęs)*. Toje mokykloje, kur nebuvo Dievo?

ESTRAGONAS. Jau nebežinau, ar jis ten buvo, ar ne.

VLADIMIRAS. Tu tikriausiai painioji mokyklą su kalėjimu.

ESTRAGONAS. Galbūt. Prisimenu Šventąją Žemę. Iš spalvotų žemėlapių. Labai gražių. Negyvoji jūra blyškiai mėlyna. Vien į ją žiūrint, džiūdavo gerklė. Štai kur, sakiau, praleisim medaus mėnesį. Plaukosim. Būsime laimingi.

VLADIMIRAS. Tau reikėjo būti poetu.

ESTRAGONAS. Aš ir buvau. *(Rodo į savo skarmalus)* Argi nematyti?

Pauzė

VLADIMIRAS. Apie ką čia kalbėjau... Kaip tavo koja?

ESTRAGONAS. Tinsta.

VLADIMIRAS. Ak taip, apie plėšikus. Prisimeni?

ESTRAGONAS. Ne.

VLADIMIRAS. Nori, kad papasakočiau?

ESTRAGONAS. Ne.

VLADIMIRAS. Greičiau laikas bėga. *(Pauzė)* Tie du plėšikai buvo nukryžiuoti kartu su Išganytoju.

ESTRAGONAS. Su kuo?

VLADIMIRAS. Su Išganytoju. Du plėšikai. Sako, vienas buvo išganytas, o antras... *(ieško antonimo žodžiui „išganytas“)* pasmerkta.

ESTRAGONAS. Išganytas?

VLADIMIRAS. Išgelbėtas nuo pragaro.

ESTRAGONAS. Einu. *(Nejuda)*

VLADIMIRAS. Ir vis dėlto... *(Po pauzės)* Kaip čia yra, kad... Tikiuosi, tau neįkyriu.

ESTRAGONAS. Aš nesiklausau.

VLADIMIRAS. Kaip čia yra, kad apie tą atsitikimą pasakoja tik vienas iš keturių evangelistų? Juk visi keturi buvo tenai, bent jau netoliese. Ir tik vienas kalba apie išgelbėtą piktadarį. *(Po pauzės)* Klausyk, Gogo, retkarčiais galėtum atsiliiepti.

ESTRAGONAS. Aš klausau.

VLADIMIRAS. Vienas iš keturių. Iš kitų trijų du visai apie tai neužsimena, o trečiasis sako, kad juodu abu prieš jį burnojo.

ESTRAGONAS. Prieš ką?

VLADIMIRAS. Ką?

ESTRAGONAS. Nieko nesuprantu... *(Po pauzės)* Prieš ką burnojo?

VLADIMIRAS. Prieš Išganytoją.

ESTRAGONAS. Kodėl?

VLADIMIRAS. Todėl, kad jis nenorėjo jų išgelbėti.

ESTRAGONAS. Nuo pragaro?

VLADIMIRAS. Na ne! Nuo mirties.

ESTRAGONAS. Ir tada?

VLADIMIRAS. Tada reikėjo pasmerkti juos abu.

ESTRAGONAS. O paskui?

VLADIMIRAS. Bet vienas iš evangelistų sako, kad vienas plėšikas buvo išganytas.

ESTRAGONAS. Na tai kas? Jų nuomonės skiriasi, štai ir viskas.

VLADIMIRAS. Jie visi keturi buvo tenai. Bet štai tik vienas sako, kad plėšikas buvo išganytas.

Kodėl juo reikia tikėti labiau negu kitais?

ESTRAGONAS. Kas juo tiki?

VLADIMIRAS. Ogi visi. Tik ši versija ir težinoma.

ESTRAGONAS. Žmonės yra kretinai.

Jis sunkiai pakyla, šlubuoja kairiųjų kulisų link, sustoja, žiūri tolyn prisidengęs ranka akis, grįžta, eina dešiniųjų kulisų link, žiūri į tolą. Vladimiras jį lydi žvilgsniu, paskui lenkiasi pakelti batų, žiūri vidun, staigiai numeta

VLADIMIRAS. Tpfu! (*Spjauna ant žemės*)

Estragonas sugrįžta į scenos vidurį, žiūti scenos gilumon

ESTRAGONAS. Nuostabi vieta! (*Atsigręžia, eina prie rampos, žvelgia į publiką*) Gražu pažiūrėti. (*Atsisuka į Vladimirą*) Eime.

VLADIMIRAS. Nevalia.

ESTRAGONAS. Kodėl?

VLADIMIRAS. Laukiam Godo.

ESTRAGONAS. Tiesa. (*Po pauzės*) O tu tikrai žinai, kad čia?

VLADIMIRAS. Kas?

ESTRAGONAS. Kad reikia laukti čia?

VLADIMIRAS. Sakė, kad prie medžio. (*Jie žiūri į medį*) Ar matai dar kokį medį?

ESTRAGONAS. O kas tai per medis?

VLADIMIRAS. Tarytum gluosnis.

ESTRAGONAS. O kurgi lapai?

VLADIMIRAS. Turbūt nudžiūvęs.

ESTRAGONAS. Jau liovėsi verkęs.

VLADIMIRAS. Ko gero, metas nebe tas.

ESTRAGONAS. O gal čia tik krūmokšnis?

VLADIMIRAS. Krūmas.

ESTRAGONAS. Krūmokšnis.

VLADIMIRAS (*vėl nori prieštarauti, bet susilaiko*). Ką turi galvoje? Kad sumaišėm vietą?

ESTRAGONAS. Jis jau turėtų būti čia.

VLADIMIRAS. Jis tvirtai nesakė, kad ateis.

ESTRAGONAS. O jeigu neateis?

VLADIMIRAS. Ateisime rytoj.

ESTRAGONAS. O paskui poryt.

VLADIMIRAS. Galbūt.

ESTRAGONAS. Ir paskui visą laiką.

VLADIMIRAS. Kitaip sakant...

ESTRAGONAS. Kol jis ateis.

VLADIMIRAS. Tu negailestingas.

ESTRAGONAS. Mes jau vakar buvom atėję.

VLADIMIRAS. Na ne, klysti.

ESTRAGONAS. O ką mudu veikėme vakar?

VLADIMIRAS. Ką veikėme vakar?

ESTRAGONAS. Taip.

VLADIMIRAS. Dievaži... *(Ipykęs)* Skleisti abejones – čia jau tavo privalumas!

ESTRAGONAS. Man atrodo, kad mes jau esame čia buvę.

VLADIMIRAS *(dairosi aplinkui)*. Vietovė tau pažįstama?

ESTRAGONAS. Aš to nesakau.

VLADIMIRAS. Ir ką gi?

ESTRAGONAS. Tai nieko nereiškia.

VLADIMIRAS. Vis tiek... šitas medis... *(Atsisuka į publiką)*... šitas purvynas.

ESTRAGONAS. Tu įsitikinęs, kad šiandien vakare?

VLADIMIRAS. Kas šiandien?

ESTRAGONAS. Kad reikėtų laukti?

VLADIMIRAS. Sakė, kad šeštadienį. *(Po pauzės)* Man rodos.

ESTRAGONAS. Po darbo.

VLADIMIRAS. Regis, buvau užsirašęs. *(Rausiasi po kišenės, prigrūstas visokio šlamšto)*

ESTRAGONAS. O kurį šeštadienį? Ir ar šiandien šeštadienis? O gal sekmadienis? Arba pirmadienis? Arba penktadienis?

VLADIMIRAS *(paklaikęs dairosi aplinkui, tarsi diena būtų užrašyta kur nors horizonte)*. Negali būti.

ESTRAGONAS. Arba ketvirtadienis.

VLADIMIRAS. Ką daryt?

ESTRAGONAS. Jeigu jis buvo atėjęs vakar ir mūsų nerado, šiandien tikrai nebeateis.

VLADIMIRAS. Bet tu sakei, kad mes buvom čia atėję vakar vakare.

ESTRAGONAS. Galėjau. *(Po pauzės)* Patylėkim truputį, gerai?

VLADIMIRAS *(bejėgiškai)*. Gerai.

Estragonas vėl sėdasi ant žemės. Vladimiras neramiai žingsniuoja po sceną, retkarčiais sustoja ir žvalgosi į horizontą. Estragonas užmiega.

Vladimiras *(sustojęs priešais Estragoną)*. Gogo... *(Pauzė)* Gogo... *(Pauzė)* Gogo!

Estragonas pašoka iš miegų

ESTRAGONAS *(su siaubu suvokęs savo situaciją)*. Miegojau. *(Priekaištingai)* Kodėl tu man niekada neleidi pamiegoti?

VLADIMIRAS. Pasijutau vienišas.

ESTRAGONAS. Aš sapnavau.

VLADIMIRAS. Tik nepasakok!

ESTRAGONAS. Aš sapnavau, kad...

VLADIMIRAS. Nepasakok!

ESTRAGONAS *(rodo į pasaulį)*. Tau šito pakanka? *(Pauzė)* Negražu, Didi. Kam gi daugiau papasakosiu savo vidinius košmarus?

VLADIMIRAS. Tegų jie ir lieka viduje. Gerai žinai, kad aš to nepakenčiu.

ESTRAGONAS *(šaltai)*. Būna akimirky, kai savęs klausiu, ar ne geriau mudviem būtų išsiskirti.

VLADIMIRAS. Toli nenueitum.

ESTRAGONAS. Tai iš tikrųjų būtų didelis nepatogumas. *(Po pauzės)* Ar ne tiesa, Didi, kad tai būtų didelis nepatogumas? *(Po pauzės)* Kai kelis toks gražus. *(Po pauzės)* O bendrakeleiviai geručiai. *(Po pauzės, švelniai)* Ar ne, Didi?

VLADIMIRAS. Ramybės.

ESTRAGONAS (*aistringai*). Ramybė... ramybė... (*Svajingai*) Anglai sako „raaamybė“. Tai raaamūs žmonės. (*Po pauzės*) Esi girdėjęs anekdotą apie anglą bordelyje?

VLADIMIRAS. Taip.

ESTRAGONAS. Papasakok.

VLADIMIRAS. Atstok.

ESTRAGONAS. Vienas anglas įkaušo ir nuėjo į bordelį. Šeimininkė jo klausia, kokios jis norėtų: blondinės, brunetės ar rudos. Pasakok toliau.

VLADIMIRAS. Atstok! (*Išeina*)

Estragonas pakyla ir seka iš paskos iki scenos krašto. Estragono mimika panaši į žiūrovo, stebinčio boksininkų kovą. VLADIMIRAS sugrižta, praeina pro Estragoną, slenka per sceną nuleidęs akis. Estragonas žengia jo link, sustoja

ESTRAGONAS (*švelniai*). Tu norėjai man kažką pasakyti? (*Vladimiras neatsiliepia. Estragonas prieina dar arčiau*) Tu ketini man kažką pasakyti? (*Pauzė. Dar žingsnis į priekį*) Sakyk, Didi...

VLADIMIRAS (*neatsigręždamas*). Neturiu ko tau pasakyti.

[...]

ANTRAS VEIKSMAS

Rytojaus diena. Ta pati valanda. Ta pati vieta.

Estragono batai, suglausti užkulniais, nosimis į šalis, stovi prie rampos. Lakio skrybėlė tebėra kur buvusi

Medį dengia lapija

Greitai įeina VLADIMIRAS. Sustoja ir ilgai žiūri į medį. Paskui staiga ima skubriai žingsniuoti po sceną tai į vieną, tai į kitą pusę. Vėl sustoja prie batų, lenkiasi, ima vieną, apžiūri, pauosto, rūpestingai stato atgal. Vėl pradeda blaškytis po sceną. Sustoja prie dešiniųjų kulisy, ilgai žiūri į tolį prisidėjęs ranką prie kaktos.

Žingsniuoja pirmyn atgal. Sustoja prie kairiųjų kulisy, veiksmas kartojasi. Žingsniuoja šen ir ten. Staiga sustoja, susineria rankas ant kiūtinės, užverčia galvą ir ima visa gerkle dainuoti

VLADIMIRAS. Išalko šuo labai...

Kadangi pradėjo per žemai, liaujasi dainavęs, atsikosti ir pradeda aukštesniu tonu:

Išalko šuo labai

Ir prie dešros priėjo –

Užtvojo negyvai

Su samčiu jį virėjas.

Ir šunį šunys, jo draugai,

Palaidojo suėję...

Sustoja, atgauna kvapą, pradeda vėl:

Ir šunį šunys, jo draugai,

Palaidojo suėję.

Pastatė kryžių nedažytą

Ir užrašą pridėjo:

Išalko šuo labai

Ir prie dešros priėjo –

Užtvojo negyvai
Su samčiu jį virėjas.
Ir šunį šunys, jo draugai,
Palaidojo suėję.

Sustoja, atsikvepia, vėl pradeda:

Ir šunį šunys, jo draugai,
Palaidojo suėję...

Nutyla, kuri laiką stovi nejudėdamas, paskui vėl ima karštligiškai žingsniuoti po sceną. Vėl sustoja priešais medį, vaikšto pirmyn atgal, sustoja priešais batus, vėl vaikštoinėja, bėga prie kairiųjų kulisų, žiūri į toli. Tuo metu iš už kairiųjų kulisų pasirodo ESTRAGONAS, basas, nuleista galva, jis lėtai eina per sceną. Vladimiras atsigręžia ir jį pamato

VLADIMIRAS. Vėl tu! *(Estragonas sustoja, nepakeldamas galvos. Vladimiras eina prie jo)* Eikš, aš tave apkabinsiu!

ESTRAGONAS. Neliesk manęs!

Vladimiras išžeidęs susilaiko. Pauzė

VLADIMIRAS. Tu nori, kad eičiau šalin? *(Po pauzės)* Gogo! *(Po pauzės. Įdėmiai žiūri į jį)* Tave mušė? *(Po pauzės)* Gogo! *(Estragonas visą laiką tyli nuleidęs galvą)* Kur tu praleidai naktį? *(Pauzė. Vladimiras prieina artyn)*

ESTRAGONAS. Neliesk manęs! Nieko neklausk! Nieko nesakyk! Būk su manimi

VLADIMIRAS. Argi aš esu kada nors tave palikęs?

ESTRAGONAS. Tu leidai man išeiti.

VLADIMIRAS. Pažiūrėk į mane. *(Estragonas nesijudina. Garsiai)* Pažiūrėk į mane, tau sakau!

Estragonas pakelia galvą. Jie ilgai žiūri vienas į kitą, tai atsitraukdami, tai priartėdami, pakreipę galvą į šoną, tarsi žiūrėtų į kokį meno kūrinį, virpėdami artėja vienas prie kito, paskui staiga apsikabina, ploja vienas kitam per nugarą. Paleidžia vienas kitą iš glėbio. Estragonas, praradęs atsparą, vos nenugriūva

[...]

ESTRAGONAS. Didi!

VLADIMIRAS, Klausau.

ESTRAGONAS. Aš daugiau nebegaliu.

VLADIMIRAS. Taip tik sakai.

ESTRAGONAS. O jeigu mes išsiskirtume? Gal būtų geriau.

VLADIMIRAS. Rytoj pasikarsim. *(Po pauzės)* Jei neateis Godo.

ESTRAGONAS. O jeigu ateis?

VLADIMIRAS. Būsime išgelbėti. *(Nusiima skrybėlę – tai Lakio skrybėlė, dirsteli į vidų, pabraukia ten ranka, pakrato, užsideda)*

ESTRAGONAS. Eime?

VLADIMIRAS. Užsimauk kelnes.

ESTRAGONAS. Ką?

VLADIMIRAS. Užsimauk kelnes.

ESTRAGONAS. Užsimauti kelnes?

VLADIMIRAS. Užsimauk kelnes.

ESTRAGONAS. Tiesa. (*Užsimauna kelnes*)

Pauzė

VLADIMIRAS. Eime?

ESTRAGONAS. Eime.

Abu nejuda iš vietos

UŽDANGA

Vertė Antanas Gudelis